

ANY VII

NÚM. 313

BARCELONA 30 AGOST 1894.

LA TOMASA

SETMANARI CATALÀ

10 centims
lo número

Encara qu' es castellana
y no sé 'l que n' eixiria...
Lo qu' es per mí, la pendria
quatre cops cada setmana.

CASUS BELLI

ESCENA FRESCA

Al amich J. ASMARATS.

ASMARATS, tú qu' ets entés,
vaig á esplicarte un succés,
y u. cop vista la qüestió,
sense ferne mes ni més,
'm dirás si tinch rahó.

Havian tocat las tres
de la tarde: 'l sol picava
mentres jo ab dos companys mes
dintre un cotxe del inglés,
content, als banys m' en anava.

Ab cuydado vam baixar
aprop de la Deliciosa:
entrem... ¡feya bona mar!
l' aygua transparent y hermosa
'ns convidava á nadar...

Com qu' estavam decidits,
als deu minuts de sé allí,
tots tres anavan guarnits
ab un tapa-rabos fi,

ample com d' uns quinze dits
—Noys, així s' está fresquet!
—Si, pero es una camorra
are 's veu que soch mal fet!
—Vaija, fem 'l cigarret
y anemsen cap á la sorra.
Sortim 'ls tres, y al passar

entre mitj de tant gent
per anantsen cap al mar,
l' un 's va ruborisar,
l' altre 's vá posar violent
y jo, rihent com un boig
y embobad ab las ganyotas
d' aquell qu' es tornava roig,
vaig topá ab dugas xicotas
que per cert feyan molt goig.

La una d' ellas va posarme
la má al pit, per aturarme:
l' altra vá fé un crit de gall
perque ¡ay pobrel va tocarme
un bon xiquet mes avall.
'L papa (qu' era un senyó
que portavan al costat)
«es un escándol aixó!»
va dir tot enfutismat
mirantme ab mala intenció.

—Vosté á sobre s' ha tirat
de la noya ¿no es així?

—Veurá; jo hi ensopegat
pró á n' ella no l' he tocat
iella m' ha d' aixó á n' á mi!

—Y encare gosa?... ¡Imprudent!
—¡ximple!—¡Séva!—¡Carcama!
—¡Poca vergonya!—¡Indecent!
—¡Riffenyo!—¡Burro!—¡Animal!

..... y aixís sucesivament.

—¡Mirí que li pego!—¡Cá!
¡no ho crech pas, senyó llis'ons!

—Vaija, no 'm vull enfadá.

—Fá bé; no busqui rahons
que se la pot carregá!

—¡Aném, papa!—¡Enhorabona!
així acabém 'ls afanys
y sápigá que una dona
si vol ser de classe bona
no hi vá segons á qu'ns banys.

Perque pot veure hi escenas
que si no arriuan á obcenas
pocu se n' hi falta: per xó,
are us aconsello, nenas,
que fugiu de la ocasió....

Ja no tich ré mes que dir:
la familia s' en vá anar:
jo ab los companys... cap al mar;
l' auditori vá aplaudir
y així 'l fet 's vá acabar.

Ja t' he contat 'l succés.
Asmarats; tú qu' ets entés
y sabs tota la qüestió,
sense ferne més ni més
ja 'm dirás si tinch rahó.

EMILI COLL.

¡LLIBERTAT! (1)

DE la unió del *Avens* ab la *Gloriosa*,
en l' any 68, va neixe un nin
de cos robust y sá, de faç hermosa,
que ha anat creixent, creixent, salut tenint.

Brau, durant sa infantesa, ja mostrava
que sa sanch era sáva d' un gran sér;
y ab valor demostrat, seré, lluytava
per dur lo benestar al mon enter.

Adolescent, en génit molt creixía,
com creixía son cos, fet un gegant...
En tant que nostra patria 'l jóu sofría
de la guerra, vencent seguía avant

Ja un home, no faltantli la fermesa,
la energia, la forsa y grans talents,
sa edat no permitíali la empresa
de regenerar vells convenciments.

Vintisis anys complerts avuy ja conta
aquell nin, es ja avuy major d' edat,
son poder es tan alt, tant se remonta,
que 's pert de vista... ¿Quí es? ¡La Llibertat!

Llibertat: nom de dona 'l nom que porta;
nom que tots venerém, tots quants sentim
estimació lleal, eterna y forta
per qui la batejá... ¿Quí fóu? En *Prim*.

A UN LLIBERAL (1)

DE la *Gloriosa* ensá,
si repassessim la Historia

podriam ben demostrá
que 'ls que la van aclamá
li han robat tota la gloria.

Tenint la ambició per guía,
devant d' ella han desfilat
sos parents fent torta via,
fent marrada cada día
camí de la *Llibertat*.

Fet á trossos son escut,
trepitjat per la cobdicia,
fins lo fastre s' ha perdut
de la lliberal virtut
que clamava honra y justicia.

Arrels de grans opinións
que davan vida á la soca
del arbre de conviccions,
s' assecan per tots cantóns
sens' sava, molta ni poca.

Las esperansas hagudas
entorn d' aquells ideals
fills d' *Ella*, restan vençudas
perque viuhén abatudas
moltes forsas lliberals.

Aquell crit, poderós crit
que féu trontollar la Iberia,
dels lliberals á despit
en eco s' ha convertit
d' un altre cri.: la Miseria.

J. BARBANY.

(1) y (2) Poesías llegidas en la solemne vetllada que tingué
lloch en la *Unió Lliberal* de Granollers.

A LA TORRE

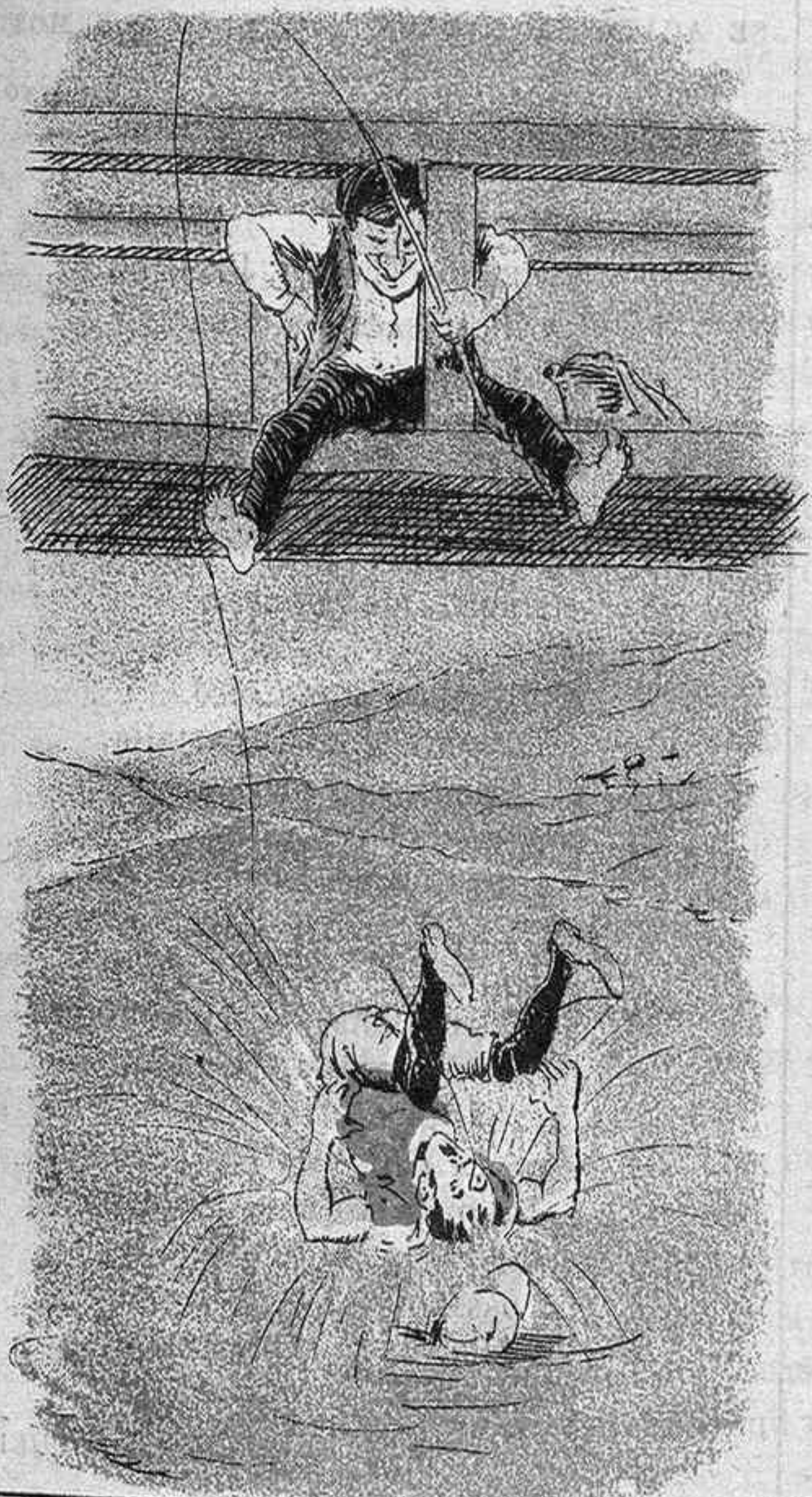
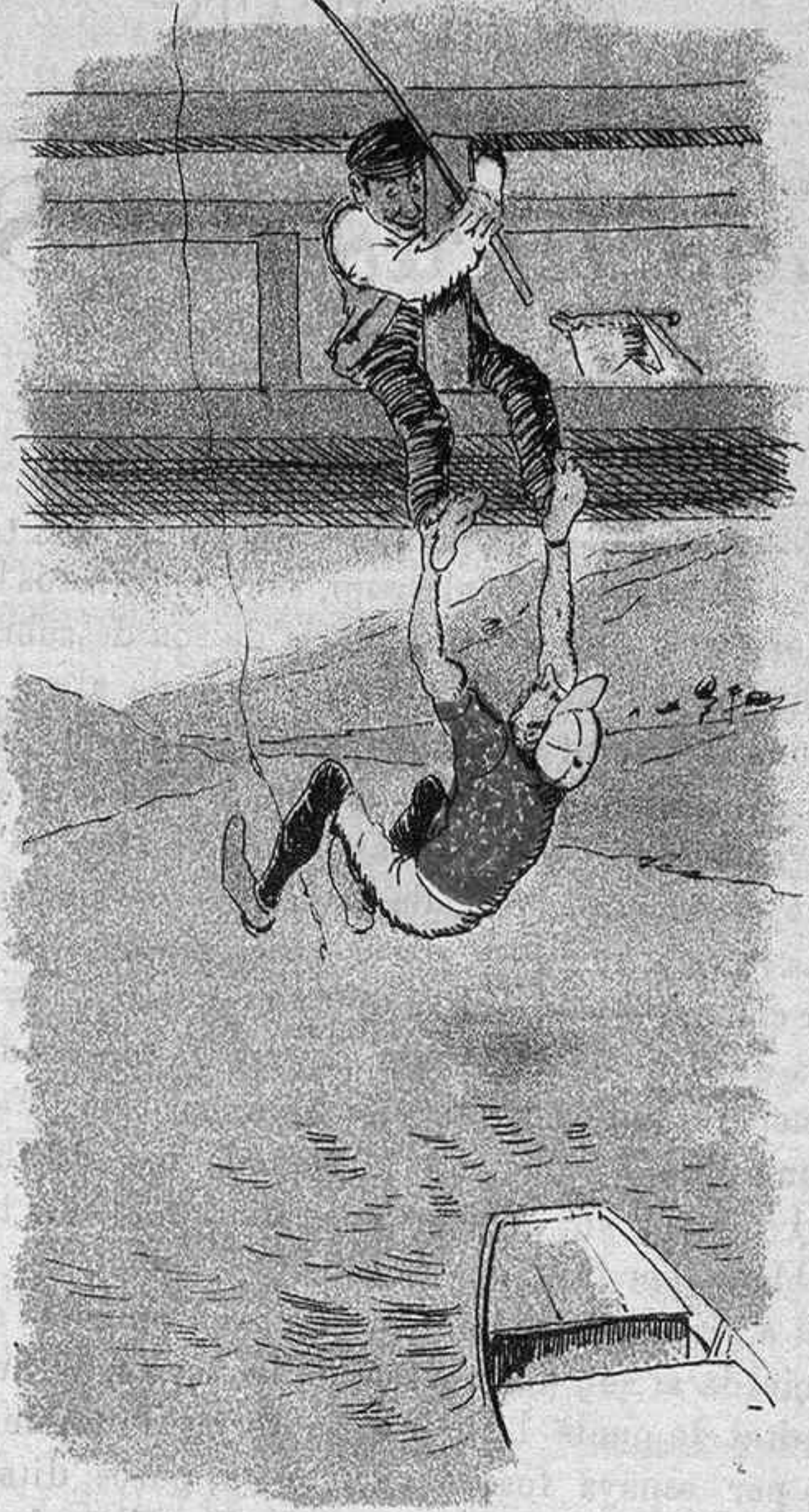

—Quina cara fas de fastidiat, Francisquet. ¿Que no tens a la Gracieta, a qui tan vollass?
—Per xó ho estich,

—La veig molt trista Sra. Gracieta... ¿No ha lograt casarse ab lo Sr. Francisquet a qui tant desitjava?
—Per xó mateix.

ESCENAS MARITIMAS

CURIOSITATS

Las tacas del Sol

Lo coneixement de las tacas del sol es casi tan antich com lo del telescopi, sent numerosos los astrónoms que 's disputan la gloria de son descubrimient, si gloria pot haverhi al dirigir la mirada al sol y veurhi una taca; tant es aixís, que si la fama de Galileo, Fabricio, Scheiner y altres distingits homes de ciencia que 's pensan haver sigut los primers en fer tal observació, no sigués solaridada per altres travalls, fora tan escás lo esment que d' ells se faria, que ab prou feynas fora comparable al que 's té del noy Peters en la historia de las máquinas de vapor. De tots modos, qui primer va publicar tal descubrimient fou Fabricio, en una obra de dedicatoria fetxada lo 3 de Juliol de 1611 y fins l' any següent no foren publicats travalls semblants per Galileo y Scheiner.

Si á través d' un telescopi de gran potencia dirigim la mirada al sol, distingirém en la seva superficie una infinitat de punts brillants de forma elipsoidea separats per espays foscos anomenats poros; dits punts brillants reben lo nom de granulacions de la foto-esfera, trovantse disseminats per tota la superficie solar, mentras que la regiò de las tacas may ha passat de 50 graus mes enllá del ecuador del astre en cap dels dos hemisferis, essent digne de notar que quan ditas granulacions comensan á trovarse á certa distancia d' una taca, cambian de forma fentse mes aguts sos extrems, semblan grans d' arrós, punts d' admiració (!) ó bé fullas de sálzer, nom ab que son conegudas en Astro-nomía. Al observar una taca en lo moment de sa aparició en lo cantó oriental del sol, s' ens presenta com una línea fosca dirigida verticalment y que portada cap al centre del disch solar per la rotació, va aixamplantse paulatinament, oferintse á nostres ulls al arribar á dit punt, en perfect estat per esser observada; mes al prosseguir son camí va aprimantse cada vegada mes fins que 's converteix en una línea y desapareix pel cantó occidental; dits cambis aparents de forma son deguts, com salta á primera vista, á la forma esférica del sol.

Contemplada, donchs, una taca en lo moment mes apropósit y prenent per tipo la que podríam nomenar taca regular, de forma circular, la veuriam constituïda per una regiò central fosca anomenada *núcleo*, rodejada d' un' altra bastant brillant, *penumbra*, formada per las fullas de sálzer que gracias á una disposició especial venen á figurar radis de foch que surtint del *núcleo* divergessin cap á la foto-esfera, anant perdent esplendor á mida que del núcleo se separan.

Per mes que totas las tacas constan de *núcleo* y

de *penumbra*, hi ha una varietat tan infinita en sas formas que desde la taca circular que queda descrita formada d' un sol *núcleo*, hasta la de contorns irregulars que ostenta tres y quatre núcleos separats per trossos de la foto esfera que s' extenen d' un cantó al altre en forma de ponts rodejada y crusada sa *penumbra* per las *fáculas*, inmensas llenguas de foch, que constituheixen las regiòs mes brillants de la foto-esfera, que s' elevan formant relleu y que á voltas semblan llensar dintre las tacas, gegantescas boyras de color rosa ó morat, formant los vels rosa tan detalladament estudiats pel pare Secchi; desde la taca que varia poch en sa forma y moviments permaneixent varias rotacions en la superficie del sol, fins á la que apareixent en un moment s' esberla en una munió de trossos y desapareix en un instant, hi ha una varietat tan infinita, repeteixo, que per mes que 'l lector procuri imaginarse formas capritxosas y desiguals, encara 's quedarà curt devant las que presentan aquestas tacas, colossals mostrars de las inmensurables energías que lluytan en lo cor del astre del día.

PEPET DEL HORT.

Finis coronat opus

(AIXÓ ES LLATÍ)

SE ACABÓ EL CARBÓN

(Aixó es castellà)

LE MOT DE LA FIN

(Aixó es francès)

SENYOR C. GUI: Prou bullit.
LA TOMASA s' ha enfadat
y 'l Directó, enfutismat,
ab bons modos 'ns ha dit:
«Senyors, aixó s' ha acabat».

Ja ha fet bé ia direcció,
perque aquesta discussió
carregada de poesia
jo 'm penso que duraria
fins á l' any de la picó.

Deixém estar la Castalia,
al Hipogrif y al Pegás,
senyor C. GUI, no fos cás
qu' en lo gran carrer d' Amalia
trobessim nostre Parnás.

En pau y gracia de Deu
finim, donchs, nostra querella;
jo quedo molt amich seu;
¡acabá 'm sabría greu
com *El Diluvio* y *La Esquilla!*

Lo mateix que deya dich:
vosté es poeta, jo versayre;
no passém cap mes fatich.
Vaja, no s' hi cansi gayre
y disposi d' un amich.

OCLIME OILL

DE TEMPORADA

Questió Banyuda

Al punt de las onze, quan ab mes forsa baten los raigs del sol y la majoría de ninas s' encaminan dessota la sombrilla cap als banys, jo, seduït per lo cós de la Carme mes que pel gust de posarmhi en remull, també m' hi dirigeixo pausadament ab los *instruments* sota 'l brás y las alas del barret caigudas.

Casi es costum que al desembocar al passeig del Mar me juntí ab la simpática Carmeta, qui, sens dir res de mes y sens cuydado de que n' hagin fet esment fora de la provincia, 'ls manifesto qu' aquesta es la meva *dulcinea* dels diumenges.

—Adios *carquinyuela*.

—Hola tú, ¿qu' anem al bany?

—Ja veurás, prenda, com que la temperatura es tan ardent y las sanchs se trovan en estat d' ebullició compréns? convé refrescarse un xich ó si no ¿ahont aniríam á parar?

—¿Qué vols dir que perillaría la salut pública?

—¡Apretal!

—Y ab aquesta ó semblant conversa arrivém al magnífich establiment que en lo recó de la dreta te instalat l' amich senyor Ribot pera delicia dels banyistas y esbarjo de la infinitat de veranejants que venen en aquesta bonica vila.

—Bueno, Carmeta, *alanta*, y cuydado que *corren unos peces junto á la orilla* ..

—*Vaya, buenas*, no'm miris com ahír que'm sofocaría.

Ja estich instalat en lo quartet número 10 després d' esperar tanda mitj hora y per fí, surto magestuosament contemplant las meas escanyoidas formas adornadas ab lo traje de bany tan simpátich á la meva xicota.

Abans de cabussarme m' encanto un bon ratet ab la bella perspectiva que devant meu se destaca. Tot brilla, tot somriu.

Lo mar bellugadís va ribetejant la hermosa platxa feliuhenca y 's veu blau com lo cel que ab ell en l' horitzó s' ajunta. Frente per frente lo molí de las *Forcas* superb, altiu com si regis los destins d' aquesta vila; tot verdó salpicada per bossinets d' or pur llenats per un sol espléndit que cubreix lo mon de filigranas doradas y de perlas brilladoras.

A la esquerra un aixam de casas blancas com la escuma de las onas forman la població tants cops admirada.

Aquest es lo quadro; sublim, radiant, goig y hermosura.

¡Tuf!... ja sech al aygua; faig lo mort dos ó tres vegadas y tot seguit m' encamino á aquella roca d' en frente 'ls banys desd' ahont me parlo ab la Carme per medi d' un idioma especial que consisteix en un mobiment de la boca tirant petóns, y després d' alguna llambregada vaig á vestirme tremolantme las dents.

M' he arreglat á punt d' exhibirme y...

— La papeleta.

—Si es servit.

Com fet exprés, jo y la meva dona en perspectiva, (si Deu vol y un servidor de las senyoras) pujem agafats de la má la escala que conduheix al plá terreno.

—Y donchs, simpática, ¿com ha anat?

—Ay, m' ha passat un cás com un cábás. Figurat que tota m' he mullat.

—Aquesta si qu' es bona. Es dir que tú volias pendre 'l bany sense mullarte?

—Be ximple; vull dir qu' he caigut vestida al mar pera salvar á la *Lili*, aquella gosseta d' ayguas tan mona de la senyora Tuyas.

—Y... escolta. ¿Per qué no l' hi fas venir may á la teva mamá á pendre banys? potsé algun día s' ofegaría y aixís ens casaríam dssseguida...

—¡Calla bestia! Si parlas aixís renyirem. Tú, ¿sabs aquella forastera que t' agrada tant? donchs si la vejjessis despullada l' aburrirías; sembla un camálích, negra, peluda ¡eh!..

—Ja li diré que m' ho ensenyi.

—Ay, encár me descuydava lo millor. Ay fill, ni go-so á dirho...

—Digas ¿qué t' ha passat?

—*Afigurat* que m' he acostat á la corda y veig á un home; jo, com que s' estava d' esquena, pensantme qu, eras tú, m' hi acosto sens fer remor y...

—¿Qué?

—Li clavo un pessich que li ha rajat sanch.

—¡Deu de Deu!!

—Encar he tingut sort qu' èll pensantse qu' era un peix lo que 'l pessigava, ha fugit bramant com un ase y no m' ha vist. ¿Sabs qui era? Aquell guardia civil que 'ns torná á casa aquella nit que fugirem

—¡Pega! Ara si qu' has presentat del tot la nostra cédula als lectors. Res. . un cop de cap.

Bueno, demá á las onze ja ho sabem; las donas que vulguin veurem que vagin als banys.

MERO COL.

PER MOLTS ANYS!

UN sonet, senyó Estany, desitjaría escriurer celebrant tan gran diada, mes comprench que ma ploma es mal tallada per fer versos ab sal y simetría.

No obstant espero que la Musa mía me deixi fer sols siga una plomada alabant sa persona apreciada que á LA TOMASA omplena d' alegría.

Al editor notable y molt modest, al que las lletras regionals propaga, al que coneix de sobras que al que paga se l' ha de servir bè, sens cap pretext.

Al constant redactor y propietari felicito igualment que al seu diari.

R. BALCELLS BELLVÉ.

LA TOMAÑA

LS HOMES A L' AYGUA

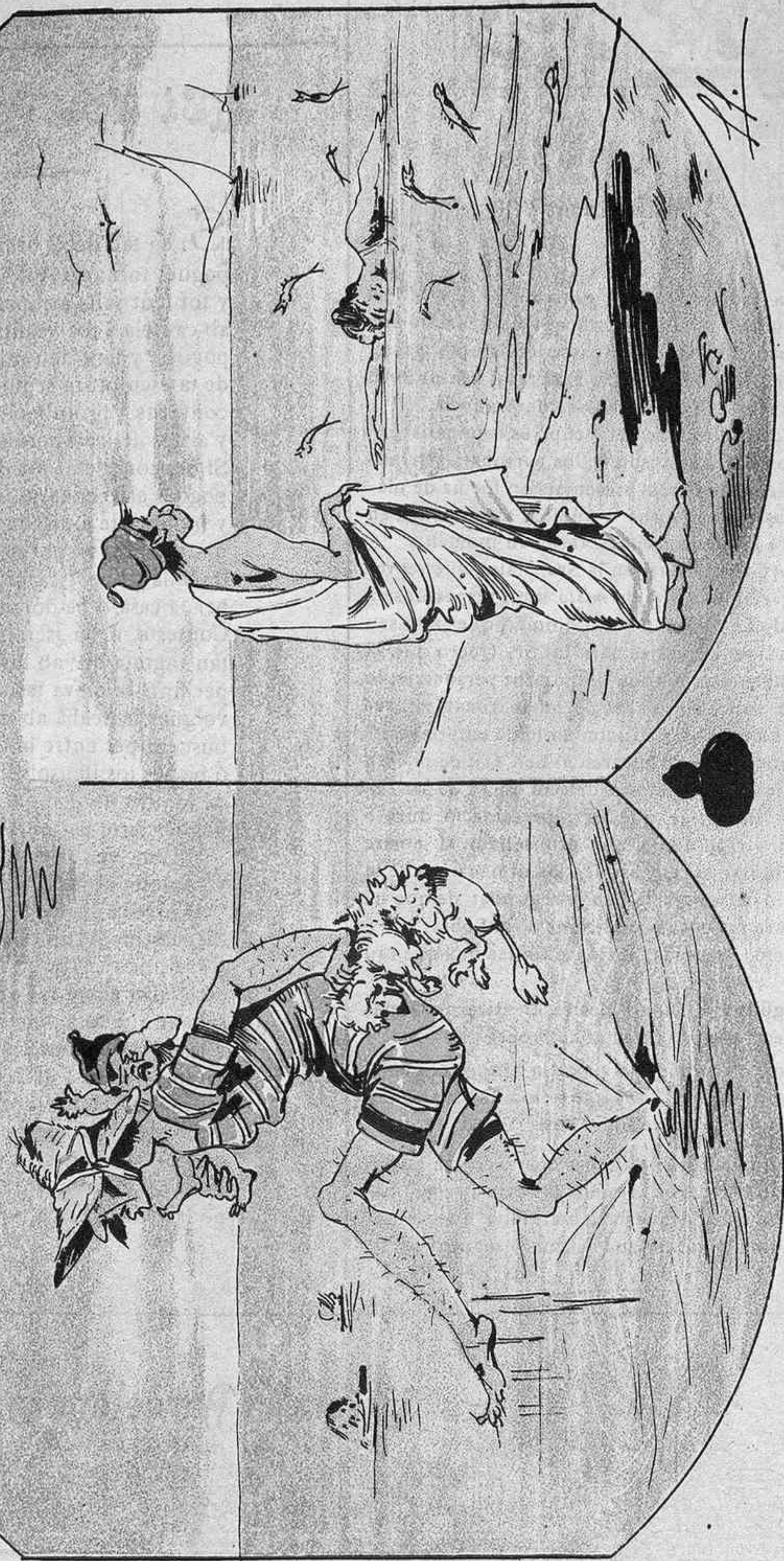

—No tinga pó, senyó Cinto! fassis càrrech que al aygua hi ha un acta de diputat y s' ha de afanar... ¡á la unai biasos estessos, ¡á las dos! doblegui 'ls genolls...

¡A las tres! ¡Vaija, home, no gastèm tantis cumpliments y de cap al aygua!

—Allá hi veig uns bultos... Si, de segú: ¡algú ha perdut las carbassas!

—No hay ningún tan desgraciad como un municipal! Cada tarde carga con el gos del rechidor y uno ú otro de sus dotse crios, mas poutos y dormilegas que su padre en la sesión.

—¡Quanta bellugadissa! Ja se sab: en ficantse la còsina al aygua, peixos enfora aixis com també las sardinas.

JARDÍ ESPANYOL

L' estreno de la sarsuela *Ensaig general ó lo furor d' un tenor cómic* original de nostre company de Redacció don A. Guasch Tombas, no pogué efectuar-se lo dissapte passat per causas agenas á la voluntat de la Empresa, tenint lloch lo dia següent davant d' una numerosa concurrència.

Lo pensament de l' obra que 'ns ocupa es originalíssim, la trama ben portada hasta son fi, los personatjes arrancats de la vida real y 'ls xistes presentats en forma de màquina de fer pessigollas ja que 'l públich s' empenya en riurels un darrera l' altre sense descansar un moment.

En lo desempenyo sobressurtiren la Sra. Mateu que representá ab molt garbo una Eva de *mistó* molt respectuosa á las disposicions de *La Fulla*; la Sra. Colomer, que en lo seu paper de Bullona va entussiasmar; lo Sr. Quero que va donar molt color y gracia á son important personatje; lo Sr. Huervas que brodá son paper de poeta tronat, y 'l senyor Planas que estigué acertadíssim en lo de empresari.

Los demés artistas, contribuïren al bon éxit de l' obra que en nostre concepte no te mes defecte que 'l de ser extraordinariament llarga, ja que sa representació durá 5 quarts bons; en virtut de lo que aconsellém al nostre amich que reduheixi, si es possible, las dimensions de la sarsuela ó la divideixi en 2 actes, en la seguretat de que ha d' augmentar encare las bonas condicions d' un' obra, que á pesar de sa duració desusada, sosté las riallas fins que cau lo teló.

La música deguda al distingit mestre, D Ricardo Giménez, respón perfectament al caracter de l' obra.

L' últim dilluns aparegué un avis de la Empresa, manifestant que pera procedir á reparar lo local se suspènian las funcions hasta 'l dijous próxim ó siga 'l dia d' avuy.

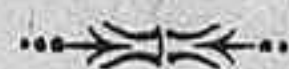
Una lleugera malaltia sufrida per nostre crítich teatral nos priva de publicar aquesta setmana la revista acostumada de tots los colisseus d' aquesta ciutat, falta que subsanarém en lo que siga menester en lo número següent.

(N. de la R).

Que vagi reparant, donchs sense darse punt de repós y que torni á obrir aquesta nit sens falta las portas del teatro. Aixís ho desitjém.

UN CÒMIC RETIRAT.

¡Si fos pussa!

Si en tan débil bestioleta pogués tornarm' tot seguit y tot fent salts arraparme ab cautela á tos vestits pogués, y fent deu mil tortas de ta esculptura seguir contorns y protuberancias y altres delicats perfils... Si per completar ma ditxa pogués aixó conseguir, y molestarte á picadas matí, tarde, vespre y nit, treballant, pe 'l carré' anantne, per ta casa ó be dormint... Contesta, nena ¿serias tan ingrata qu' ab los dits per finir la meva tasca volguessis acabá ab mi buscant per entre la roba ó be per los llensols fins de ton llit hont mon goig fora poguér ferte pertèner?

Digam, venus escayenta, y contesta al meu desitj:

¿Foras capás de cassarme cargolarme d' un pessich y al fi, de tu presonera, esclafarm entre tos dits, sabent que tota ma tasca y tots los meus calambrins foran pe 'l gust de fe estarte inquieta y ab foll neguit y picarte en un cert puesto que sols de pensarhi rich?

Digam: ¿si jo 'm tornés pussa, podria viure un istiu?

ANTONET DEL CORRAL

Litografia Barcelonesa

DE

Ramon Estany

5. S.^a Ramon. 5.
Barcelona

ESPECIALIDAD en CROMOS y RECORTES de todas clases para ANUNCIOS INDUSTRIALES,
PROGRAMAS, MENUS, etc etc   PRECIOS SIN COMPETENCIA

Prontitud,
Esmero
Economía

AYGUAS DEL *DILUVIO*

—Un milló sis cents mil duros, deu sé molt, ¿oy tú?
—Se 'n podria fer una barra d' or molt grossa y del
producte de los interessos certs edificis, quedant sem-
pre lo capital intacte.

LAS NOYAS DE L' AMPURDÀ

LEMA: Las noyas de l' Ampurdà
son las mes bellas que hi ha.

Accesit en lo Certámen de Figueras, 1894

RODEU per tot Catalunya
vila á vila, pam á pam,
noya com l' ampurdanesa
ben segú no 'n trobeu cap.

Ayrosas com papellonas
que, joganeras pe 'l prat,
petonejan ab sa manya
quantas flors troban al pas,
frescas y tendres com lliris
que 's crien prop dels estanys,
y ab acompasat brandatge
aromatizan l' espay;
llabis vermells com rosellas
que creixen en mitj del blat
donant aixís alegría
al color groguench dels camps;
ab ulls negres com las moras,
dolsa parla y lo cor franch;
en lloch trobareu las noyas
qu' es troban á l' Ampurdá.

Balladoras com baldufas
y lleugeras com plomall
que 'l vent joganer enlayra,

en sentint un punt de ball,
ja 'l cor los bat d' alegría
y las camas se 'ls hi van
envers del toch que s' escolta
sens perdre may un compás.
¡Que lleugeras! ¡que llatinas!
¡qu' escayentas! ¡que ideals!
La doble rojó qu' es marca
en las galdas tot ballant,
aumenta mes sa hermosura,
amor dicta sens enganys,
qu' en lloch trobareu las noyas
qu' es troban á l' Ampurdá.

Aixís com entre 'l brancatje
que del riu abdós costats
discretament engalana
l' aucellet saltirojant
cercant suplutj en las fullas
vora 'l riu sempre ab afany,
igual enjoyan las noyas
los pobles y las ciutats;
igual qu' aucells en l' arbreda
també enlayran dolsos cants,
cants d' amor que lo cor trencan,
cants d' amor mes que suau

y dols que cap cor inspiri
y pateixi enamorat,
que, en lloch trobareu las noyas
qu' es troban á l' Ampurdá.

Quan es l' hora de la feyna,
quan se tracta d' aquell pas
que la noya 's torna dona
y obligacions té formals,
neta sempre y endressada,
sense perdre 'l somris may
feynejant passa 'l sant día
sense pena ni trasbals.
Com reyna ab mando, domina,
senzilla, cor noble y gran;
com á filla es una joya,
com á mare es un mirall;
noya com l' ampurdanesa
ben segú no 'n trobeu cap.

Rodeu per tot Catalunya
vila á vila, pam á pam,
en lloch trobareu las noyas
qu' es troban á l' Ampurdá.

LLUÍS MILLÀ

L' acte d' entrega dels premis als
autors premiats en lo Certámen
del Foment Catalá, de Saas, sigué
lluhit y resultá important per la
calitat de firmas que hi concorre-
gueren. Ohirem noms tant repu-
tats en la literatura catalana com
los de Ubach y Vinyeta, Roure, Franquesa y Gomis, Riera
y Bertrán, Corriols y Vieta, y altres de primer rengle.

La flor natural fou adjudicada molt justament al conegut
escriptor senyor Tomás y Estruch per son *Amor* dolcíssim.
Va nombrar Reyna de la festa á una preciosa nena de 15
anys, la senyoreta Quimeta Mas.

Acabat lo Certámen s' obsequiá als autors premiats y á
la premsa ab un refresch que, vaja, Deu n' hi doret.
Nostra felicitació á la Junta Directiva del Foment.

Un barco de guerra espanyol 's dirigeix á Mazagán.
Després dirán que no tenim barcos...
Que ho diga Pasquín.

Lo Sr. Araaf te ganas de castigar als moros que prenian
apuntes de Sidi Guariach
Ey... si al pretenirho no s' ha de refugiar dintre la plassa
de Melilla.
Es qu' aquest mestre es molt andalús.

'S parla d' aixecar una estàtua al Espartero.
*Si es broma, puede pasar,
pero á tal punto llevada,
sería una pastarada*
que faría riurer á mitxa Espanya y plorar de vergonya al
altra mitxa.
Vamos, no ho volém creurer.

Un periódich 's queixa del entarugat del carrer de Pelayo.
Nosaltres ho hem fet mil vegadas pero qui podría reme-
diar la cosa, fa orelles de mercader.
Visqués 'n Fontrodona...

'S parla de que si lo Sr. Sagasta 's retirará á la vida pri-
vada.
Aprobat.

Hem sentit queixar á molta gent del escàndol que té lloch á las pescaterías, venent peix pudrit y ensarronant á qui 's pot.

¿Que per ventura no hi ha un encarregat de vigilar la qualitat de las viandas en las plassas de mercat?

Apa, noys, á preparar calés.

Los periódichs anuncian lo cobro del primer trimestre de contribució; los de las cédulas 'ns contan y 'ns donan los noms dels subjectes qu' han de passar á domicili á fer recullir tan agradable document.

En fi que per totas parts ja 's notan *gèrmenes de prosperidad*.

¿Cridém viva Espanya?
Ja está dit.

En una taberna del carrer de 'n Roca varen entrar tres ó quatre subjectes y després de beurer lo que 'ls va dar la gana varen pagarho ab una punyalada que va donar un d' ells al duenyo del establiment, deixantlo moribundo.

Lo subint que tenen lloch actes com aquest fa que dup-tém moltes vegadas si 'ns trobém en un país civilisat ó en una *rancheria* de Pells-Rojas.

Segons noticias en la próxima exposició universal de París hi figurará un telescopi ab 'l que 's veurá la lluna á pochs metros de distancia

Veurem la cara que fan los *llunàtics*.

La Sra. Parreño seguirá formant part de la companyia del Teatro de Romea durant la próxima temporada d' hivern.

Brillant en tots conceptes ha resultat la festa major de la hermosa vila de Sitjes

En los teatros va haberhi molta concurrencia actuant en ells una companyia d' ópera dirigida per lo Sr. Goula (fill), una de sarsuela per lo Sr. Pérez Cabrero y la companyia catalana del Teatro Romea que posá en escena la comedia de grandió exit, *Tenorios*, del nostre Director.

Premi número... no sé quants.

Altra vegada hem de donar la enhorabona á nostre estimat amich y bon company D. Joseph Barbany per haver sigut premiat també en lo Certámen Literari del Foment Catalá, de Sans. La composició premiada, humorística á tot serho, duya per títol, *A las noyas de Sans*, y per lema *¡Agaféume!*. Es del género *Pepet del Carril*, ab marca de fábrica, que no admet falsificacions.

Animo, *Pepet*, que aixó es una vinya.

Diu *El Memorandum del Contribuyente*, parlant dels redactors de periódichs diaris de nostra capital:

«.....Redactor conocemos nosotros, de un periódico noticiero por más señas, que es un modelo de vividores, pues viene practicando el sistema de los sablazos que es un primor, y cuando estos no le alcanzan, aplaza para el día del juicio final el pago de las deudas que contrae.»

¡Noy, noy, quin modo de tirar!

Y potser, per anyadidura, tot lo día va ab barret de copa alta...

¿Que fem blanco?

Un periódich local posa la Guinea á América.
Primer premi de geografia.

Ara 's presenta una bona ocasió per qui vulgui ser rey per pochs diners.

Dintre pochs días se vendrá á pública subasta lo regne de Neatupia, en la isla Toctoto, del arxipielag Bismarck.

L' últim rey va ser un comissari de marina, que 'l va comprar en l' any 1880, fent de rey absolut fins l' any passat que 's va morir... d' aburrit. Com cap dels seus hereus tenen ganas de darse llustre, han encarregat al arcalde de Neatupia que vengués lo regne en pública subasta.

Apa, aficionats.

Aquesta setmana ha mort en Madrit lo banderillero *Cartujano*, ferit en una novillada donada lo 29 de Juliol en la Cort.

Aquest istiu ja hem perdut lo compte dels toreros morts y ferits.

¿Y 'l Govern?

Bó, gracias.

Copiém y ho traduhim á fi de no perdre ni un ripi:

«Hemos recibido una atenta carta de despedida en que el ex-jefe de policía D. Ricardo Puga nos ofrece su nuevo destino en Madrid. Se agradece.»

Es á dir que 'ls ofereix lo destino?

Ah, guassóns...

Volen dir que ja la van llegir bé la carta?

Ah! me 'n descuydava: lo suelto es de *La Publicidad*.

¿Vritat que ja s' ho pensavan?

TEATRO BANYS CULOM

DE

CALDETES

1. Sense sinfonía.
2. Gran sarsuela pera dissapte:

TRES Y MALAMENT

3. Pera diumenge á la tarde altra funció que s' aplassará per un altre día.

NO S' HI VAL Á TIRAR.

Hora: bastant tart.

TELEGRAMAS XINOS

(del nostre corresponsal xino)

Aygh-a-cuhit, 29.-8 matí.—Quaranta japonesas s' han proposat atraurer un regiment xino ab l' excusa de donarlosi *alguna cosa*, á una emboscada dels seus y 's creu que 's deixarán enganyar com á xinos.

Bony-In-Flat, 29.—9 id.—L' arrós ha fet tal puja que 's busca lo medi de poguer menjar lo mateix grá al menos dos vegadas.

S' ha ofert un premi als químichs En-Fha-Bat y Curt-Dep-Ell.

Fash-Thi-Gosh, 29.—11 id.—La reyna de Corea ha cedit un joch d' arrecadas d' or xino (plaqué de segona) pera ajudar als gastos de la guerra.

Tota la comarca está fent lluminarias d' entussiasme, ab fanals de paper.

QUI'S VOL DEIXA RESPALLAR?

PROGRAMAS
CARNERS
PERA
FESTAS
MAJORS
5, SANT RAMON, 5
BARCELONA.

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Una noya jo conech
molt maca y aixerideta,
son nom es Margarideta
y crech s' está al Poble Sech.
Té un gran *hiu*, molt bona bossa
y son pare es carnicer
que diners en gran va fer
en la invicta Saragossa.
Mes la pobre está molt mal
perque quedá dos tercera
al vení d' *Hu dos darrera*
qu' es lo seu país natal.

RAMIRO BALCELLS.

ANÁGRAMA

Hasta lo *tot* me fa mal
—deya ahir en Cabot—
del *tot* de corre que hi fet
per atrapá á n' en Marsal

M. EMULAP

ACENTÍGRAFO

Anant de camí cert día
ab lo meu manso animal,
vegi en un *tot* que hi havia
una *tot* molt grossa á dalt
damunt de una rectoria.

J. FEBRER

GEROGLIFICH

LOLO
OLE OLE
LO
ALFONSO XIII
DL DL
I
III

JOSEPH SANCHEZ

PROBLEMA

Dividir lo número 36,121 en quatre
canitats que sumadas, restadas, mul-
ticipadas y divididas per tres números
diferents, donguin resultats iguals.

SACAS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NUMERO 312

Xarada *Lla-gos-la.*

Problema. $-28 + 4 = 32$

$36 : 4 = 9$

$8 \times 4 = 32$

$128 : 4 = 32$

—

200

Trenca caps. — *Cu S achs*

Baix E ras

Mas R iera

Bar R au

Cas A s